

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822200361
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5822200361.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. E., nar. XX.XX.XXXX, maloleté dieťaťa v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne, IČO: 307 945 36, dieťa rodičov, matky: I. E., nar. X.X.XXXX, bytom W. XXX a otca: U. E., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXX, v konaní o návrhu navrhovateľa : Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Námestove, IČO: 307 945 36, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Rodičia maloletého dieťaťa sú povinní odovzdať maloletú J. E., nar. XX.XX.XXXX, do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Levoča, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča.

II. Uvedené neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o uloženie výchovného opatrenia, ktoré súd začína výrokom III. tohto uznesenia.

III. Súd začína konanie o uloženie výchovného opatrenia týkajúceho sa mal. dieťaťa J. E., nar. XX.XX.XXXX, a to za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.02.2022 navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo navrhoval (ďalej aj „navrhovateľ“), aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým bude rodičom maloletej J. uložená povinnosť odovzdať mal. J. na pobyt do Reedukačného centra Levoča, Námestie Štefana Kluberta 1, Levoča.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodňoval tým, že rodinu maloletej J. eviduje na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od 13.10.2021 z dôvodu, že rodičom bolo odporúčané obrátiť sa na sociálnu kuratelu z dôvodu predchádzajúceho dobrovoľného pobytu na základe žiadosti rodičov mal. J. v Diagnostickom centre v Ružomberku a po úmyselnom požití farmák v rámci demonštratívneho správania u mal. J.. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj „SPODaSK“) vykonal v rodine zisťovanie pomerov, pričom bola určená miera ohrozenia u mal. J.. Na základe uvedeného boli v rodine vykonávané opatrenia v zmysle Plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou. Maloletá J. bola odporúčaná k spolupráci s Centrom psychologicko-pedagogického poradenstva a prevencie v Námestove, čo nebolo do tohto času zrealizované. Rodine bolo zo strany NSP Trstená odporúčané vyšetrenie pedopsychiatra (to bolo zrealizované až koncom januára 2022), maloletej bola indikovaná farmaceutická liečba. Rodine a maloletým deťom bolo orgánom SPODaSK poskytované poradenstvo za účelom podpory budovania vzťahov medzi rodičmi a maloletou J., ktorá je v starostlivosti oboch rodičov (tí žijú v manželskom zväzku v spoločnej domácnosti spolu s mal. J. a dvomi mladšími deťmi), domácnosť je prispôbená všetkým členom domácnosti, maloleté deti majú vlastné izby. V rodine sú narušené vzťahy medzi rodičmi a mal. J.. Navrhovateľ ďalej uviedol, že v septembri maloletá J. nastúpila do 9. ročníka na Základnej škole v mieste bydliska. U maloletej dochádza k meškaniu na vyučovanie, neplní si svoje školské povinnosti, často nerešpektuje rodičov a učiteľov ako autority,

preferuje záhalčivý spôsob života. Rodičia nie vždy vedia, kde sa ich dieťa nachádza, pričom je často v spoločnosti nevhodnej partie. Maloletá máva v škole časté zmeny nálad, je vzdelávaná podľa individuálneho plánu v rámci integrácie, často odmieta spolupracovať s asistentkami. V mesiacoch máj - jún 2021 bola na základe žiadosti rodičov na dobrovoľnom diagnostickom pobyte v Diagnostickom centre v Ružomberok. Na základe diagnostiky dieťaťa bol maloletej odporúčaný pobyt v reedukačnom centre pri nezlepšení správania zo strany dieťaťa. Mal. J. po nástupe do X. ročníka korigovala svoje správanie cca dva týždne a následne začala opäť porušovať školský poriadok, výrazne zmenila svoj image, používa výrazne líčenie a výstrednejšie oblečenie. Maloletá J. bola hospitalizovaná v NSP Trstená na detskom oddelení z dôvodu úmyselného nadmerného požitia farmák v rámci demonštratívneho správania (hospitalizovaná bola v období od 30.09.2021 do 05.10.2021). Po tomto incidente bolo rodičom odporúčané psychologické vedenie maloletej a vyšetrenie v pedopsychiatrickej ambulancii. Základná škola s materskou školou W. odporúčajú umiestnenie mal. J. do reedukačného centra. Maloletá si uvedomuje potrebu psychologickú a psychiatrickú pomoc z dôvodu jej zmien nálad, výbuchov zlosti ktoré nevie kontrolovať (bez predvolania sa opakovane dostavila na úrad - oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a uviedla že si uvedomuje svoje nevhodné správanie a chce ísť do reedukačného zariadenia, avšak počas osobného pohovoru odmietala intenzívnu psychologickú pomoc). Na záver uviedol, že zo strany maloletej naďalej dochádza k nedostatočnému plneniu si školských povinností, porušovania školského poriadku a prehlbovaniu problémového správania.

3. Konajúci súd ustanovil uznesením č. k. 3P/4/2022-15 zo dňa 09.02.2022 mal. dieťaťu za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, IČO: 30 794 536.

4. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Inštitút neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je upravený v ustanoveniach § 360 až 369 CMP, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

9. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“) je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

10. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiachnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom neodkladných opatrení. Potreba nariadenia neodkladného opatrenia nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Súd by mal pristúpiť k nariadeniu

neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

12. Podľa § 37 ods. 3 písm. a/, b/, c/ Zákona o rodine, Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

13. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis), v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľ podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 CMP. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v starostlivosti rodičov. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného, v zmysle § 367 CMP, je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa fakticky pri sebe. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

14. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad zákona o rodine. V rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zisťuje relevantné skutočnosti zjednodušeným spôsobom, pričom spravidla vychádza len z návrhu a pripojených listín.

15. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa súd oboznámil s návrhom navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, s úradným záznamom zo dňa 13.10.2021, s prepúšťacou správou Hornooravskej nemocnice s poliklinikou Trstená, detské oddelenie (čl.4), so správou diagnostického centra Ružomberok (čl. 4b až 7b), so správou podanou Základnou školou s materskou školou W. zo dňa 19.01.2022 (čl. 8) a so súhlasom s umiestnením Reedukačného centra Levoča zo dňa 26.01.2022 (čl. 10), pričom mal osvedčené, že maloletá J. bola na základe žiadosti rodičov na dobrovoľnom diagnostickom pobyte v Diagnostickom centre Ružomberok pre výchovné problémy v domácom aj školskom prostredí. Z predloženej správy Diagnostického centra Ružomberok

zo dňa 21.06.2021 bolo ďalej osvedčené, že mal. J. nerešpektovala authority, utekala z domu, drzo sa správala, neplnila si školské povinnosti a podobne. Jej adaptácia v centre bola zo začiatku ťažká a problematická, maloletá mala ťažkosti s akceptovaním pravidiel školského poriadku. Diagnostické centrum následne maloletej odporúčalo zabezpečiť dôsledný výchovný prístup, pravidelný režim, pevné hranice a efektívne využívanie voľného času (napr. najmä nadviazať na pravidelnú systematickú prípravu do školy, jej dôslednú kontrolu, pokračovanie v pedopsychiatrickej a psychologickej starostlivosti). Po ukončení tohto dobrovoľného diagnostického pobytu (jún 2021) maloletá J. nastúpila v septembri 2021 do X.ročníka. Zo správy podanej základnou školou dňa 19.01.2022, ktorú mal. navštevuje bolo ďalej osvedčené, že u mal. bolo spozorované problematické správanie najmä za posledné dva roky. Maloletá prestala mať záujem o vyučovací proces počas dištančného ako aj počas prezenčného vyučovania, má zhoršený prospech nepravidelnou prípravou ako aj neskoré príchody na vyučovanie. Samotný pobyt v diagnostickom centre bol predčasne ukončený pre jej neprispôsobivé správanie, následne po nástupe do školy (už po absolvovaní diagnostického pobytu) opätovne začala porušovať školský poriadok a triednej učiteľke sa priznala k požitiu liekov (nevedela udať ich množstvo ani druh) v dôsledku čoho bola privolaná RZP a mal. bola odvezená na pozorovanie do nemocnice (čo preukazuje priložená lekárska správa). Aj po hospitalizácii mal. neplní školské povinnosti, dosahuje slabé výsledky, v škole je náladová a jej reakcie voči autoritám sú nevhodné.

16. Z vyššie osvedčeného skutkového stavu tak mal súd osvedčené, že je nevyhnutné a v záujme maloletej, aby došlo k odňatiu tejto zo starostlivosti jej rodičov za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej v špecializovanom zariadení, keďže u nej pretrváva problematické správanie sa, ktoré jej rodičia nedokážu zvládnuť ani ovplyvniť, čo sa prejavuje tak vymeškávaním povinnej školskej dochádzky, ako aj jej vulgárnym správaním sa voči učiteľom a iným dospelým, nerešpektovaním autorít, slabou prípravou na vyučovanie a vyvolávaním konfliktných situácií v škole voči rovesníkom ako aj voči učiteľom, tiež sebapoškodzovaním a požívaním psychofarmatík. Keďže z obsahu listinných dokladov predložených navrhovateľom vyplýva, že u maloletej naďalej pretrvávajú závažné výchovné problémy, a to aj po ukončení jej diagnostického pobytu a po návrate do rodinného prostredia, mal súd za to, že situáciu ohľadne mal. J. je potrebné riešiť bezodkladne, a preto o jej odňatí zo starostlivosti jej rodičov a jej umiestnení do starostlivosti Reedukačného centra Levoča, ktoré s jej umiestnením súhlasilo, rozhodol formou neodkladného opatrenia s poukazom na ustn. § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

17. Z výroku II. je zrejmé, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o uloženie výchovného opatrenia, keďže súd začal konanie vo veci samej a to výrokom III. tohto rozhodnutia, pričom v konaní vo veci samej bude už ďalej skúmať či aj po nariadení neodkladného opatrenia a po poskytnutí prvotnej odbornej pomoci maloletej v reedukačnom zariadení naďalej existujú dôvody pre pobyt maloletej v danom type diagnostického zariadenia, keďže súd je toho názoru, že len samotným neodkladným opatrením nie je vhodné maloleté dieťa umiestňovať do diagnostického zariadenia na dobu 6 mesiacov, čo je maximálna možná hranica na umiestnenie maloletého dieťaťa do diagnostického zariadenia daného typu za účelom poskytnutia odbornej pomoci, ale len po nevyhnutnú dobu kedy je potrebné prvotne zabezpečiť, resp. upraviť pomery maloletého dieťaťa tak aby to bolo v jeho záujme.

18. Podľa § 23 ods. 2 CMP, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

19. Nakoľko navrhovateľ v danej veci podal len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a teda nebol podaný návrh na uloženie výchovného opatrenia mal súd za to, že s poukazom na ust. § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku v spojení s ust. § 111 písm. m/ CMP v záujme mal. dieťaťa je potrebné začať aj konanie vo veci samej o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine, čomu zodpovedá aj znenie výroku III. tohto uznesenia. Za tým účelom bude vykonané dokazovanie v samotnom konaní o I uloženie výchovného opatrenia a následne, po vyhodnotení všetkých dôkazov, súd rozhodne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa o tom, či mu bude výchovné opatrenia uložené a na akú dlhú dobu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu vo výroku I. a II. možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP), t.j. na Okresnom súde Námestovo.

Proti tomuto rozhodnutiu vo výroku III. odvolanie nie je prípustné. (§ 357 a contrario CSP)

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Všeobecnými náležitosťami podania, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, sú nasledovné náležitosti podania: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Podľa § 367 ods. 3 CMP „Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené“.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).